
IOBE: Σταθερή η ανάκαμψη της εγχώριας μεταποίησης, ωστόσο απαιτούνται στοχευμένες πολιτικές και διαρθρωτικές παρεμβάσεις

2018/12/11 09:54 στην κατηγορία LOGISTICS

Τις κατευθυντήριες γραμμές για την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας σκιαγραφεί νέα μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), με τίτλο: «Προκλήσεις και προοπτικές του τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα: Στρατηγικές παρεμβάσεις για ανάπτυξη».

Στόχος είναι να επιταχυνθούν οι θετικές τάσεις που παρατηρούνται στον τομέα τα τελευταία χρόνια και να ενισχυθούν περαιτέρω οι ισχυρές πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του στο σύνολο της οικονομίας.

Σταχυολογώντας τα κυριότερα ευρήματα της μελέτης του IOBE προκύπτουν τα εξής:

Βασικές διαρθρωτικές τάσεις

-Παρά την ελαφρά τάση ανάκαμψης την τελευταία τριετία όσον αφορά στην άμεση συνεισφορά της μεταποίησης στο ΑΕΠ (από 8,1% το 2015 σε 8,7% του ΑΕΠ το 2017), ακόμα η Ελλάδα παραμένει στις τελευταίες θέσεις στην ΕΕ στο σχετικό δείκτη συμβολής.

-Μετά τη σημαντική μείωση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της μεταποίησης κατά 26,6% την περίοδο 2009-2014, παρατηρείται αύξηση 3% την περίοδο 2014-2017, μεγαλύτερη από του συνόλου της οικονομίας (0,4%).

-Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι σταθερά θετικός και μάλιστα επιταχύνεται από το 2014, έχοντας επανέλθει στα επίπεδα του 2010. Ήδη στο β' τρίμηνο του 2018 καταγράφεται αύξηση σχεδόν 9% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017.

-Μετά την ισχυρή μείωση απασχόλησης την περίοδο 2009-2014, όταν και χάθηκαν περίπου 162.000 θέσεις εργασίας, έκτοτε σημειώνεται ανάκαμψη της απασχόλησης με αύξηση κατά 13%, υπερδιπλάσια του συνόλου της οικονομίας (6%).

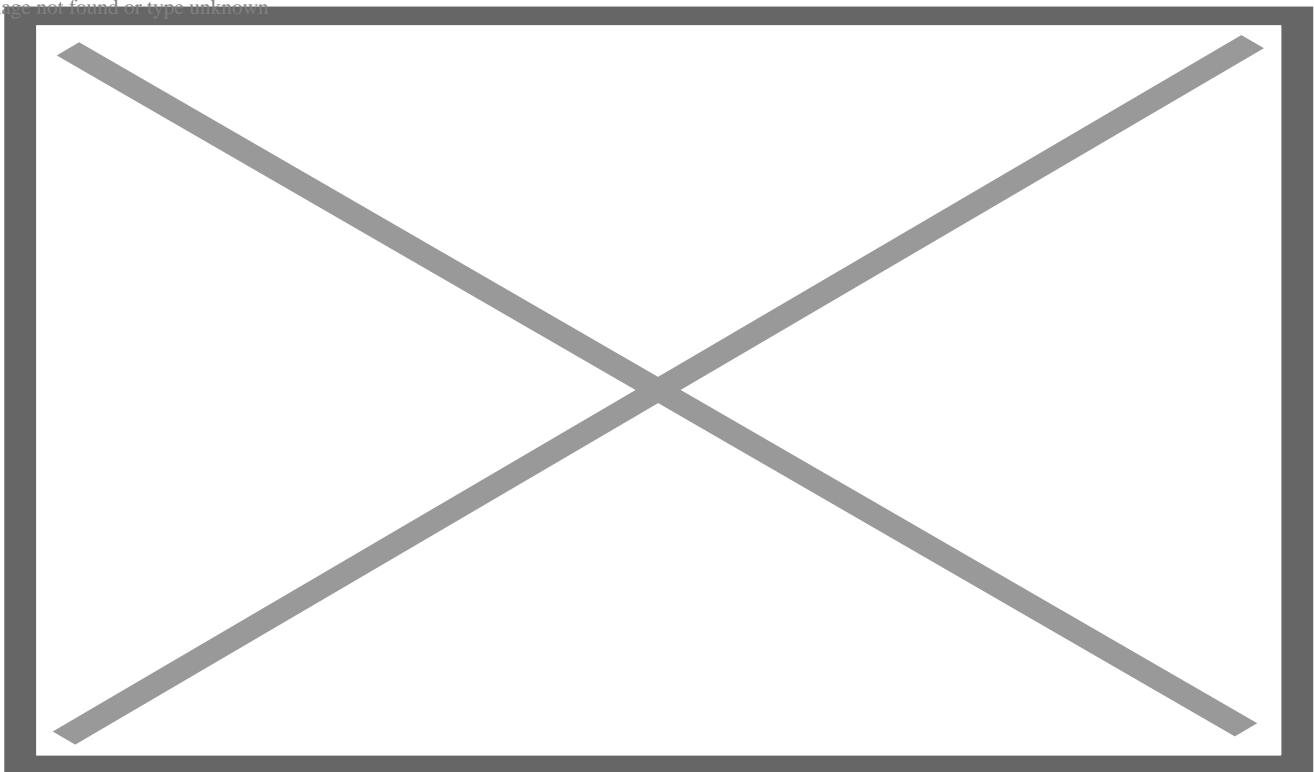
-Οι επενδύσεις στη μεταποίηση ανά απασχολούμενο διατηρήθηκαν περίπου σταθερές κατά τη διάρκεια της κρίσης (περίπου €34 χιλιάδες ανά απασχολούμενο), ενώ στο σύνολο της οικονομίας μειώθηκαν κατά σχεδόν 50%.

Η βιομηχανία επενδύει πια **σχεδόν 6 φορές περισσότερο ανά εργαζόμενο**, απ' ό,τι ο μέσος όρος της οικονομίας. Το 2017 μάλιστα το ύψος των επενδύσεων ξεπερνά τα €12,2 δισ., στο υψηλότερο επίπεδό τους από το 2011.

-Σε επίπεδο χρηματοοικονομικών στοιχείων και με βάση τους ισολογισμούς 4.560 μεταποιητικών επιχειρήσεων προκύπτει **μικρή αύξηση κύκλου εργασιών κατά 5,2%** το 2016 σε σχέση με το 2009.

Ωστόσο, ο τομέας έχει διέλθει από μεγάλη αναδιάρθρωση, καθώς αρκετές επιχειρήσεις έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους ή έχουν εξαγοραστεί. Το 2016 το 59,3% των επιχειρήσεων παρουσίασε καθαρά κέρδη (μετά φόρων), τα οποία ανήλθαν σε €1,9 δισ., έναντι 64% το 2009 και €1,95 δισ.

Image not found or type unknown

Εξωστρέφεια μεταποίησης

-Οι εξαγωγές μεταποιητικών προϊόντων έχουν αυξητική τάση με μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 5% την περίοδο 2009-2017. Μάλιστα, το **2017 σημειώνονται οι υψηλότερες εξαγωγές στα €25,4 δισ.**

-Σε συνδυασμό με τη μείωση των εισαγωγών, σημειώνεται σημαντική μείωση του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο μεταποιητικών αγαθών, από τα **€35 δισ. το 2009, σε περίπου €20 δισ.** τα τελευταία χρόνια.

Ωστόσο το τελευταίο διάστημα, οι σχετικές εισαγωγές αυξάνονται ελαφρώς ταχύτερα από τις εξαγωγές.

-Σημαντική ενίσχυση εξαγωγών σημειώνεται σε τρόφιμα και βασικά μέταλλα την τριετία 2015-2017 (+28% έκαστος).

-Κορυφαία προϊόντα, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, σε εξαγωγικές επιδόσεις, βάσει του μεριδίου τους, αλλά και του συγκριτικού τους πλεονεκτήματος (RCA), για το 2015-2017 αναδεικνύονται το **αλουμίνιο, τα φρούτα και λαχανικά, το τσιμέντο και τα μάρμαρα.**

-Βασικός εμπορικός εταίρος της ελληνικής μεταποίησης είναι η **ΕΕ-28, όπου κατευθύνονται οι μισές εξαγωγές** (ή το 65%, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών).

-Η ανάγκη ενίσχυσης των επιχειρήσεων με εξαγωγικές προοπτικές συνδέεται με την καλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότησή τους, αξιοποιώντας και νέες πηγές όπως τα προγράμματα προεξοφλητικής χρηματοδότησης forfailing, η δυνατότητα πρόσβασης τραπεζών στην EBRD και στο Trade Facilitation Programme.

-Επίσης, στον υφιστάμενο επενδυτικό νόμο το απαιτούμενο ποσοστό εξαγωγών είναι υψηλό. Προτείνεται περιορισμός του στο 35%.

Οικονομικό αποτύπωμα

-Η ποσοτικοποίηση της συνεισφοράς της μεταποίησης στο σύνολο της οικονομίας με βάση τη μεθοδολογία εισροών-εκροών στα στοιχεία του 2017 επιβεβαιώνει την καίρια σημασία της, όσον αφορά στη συνολική επίδρασή της.

Σχεδόν το 1/3 του ΑΕΠ και της απασχόλησης οφείλεται στην άμεση, έμμεση ή προκαλούμενη επίδραση της μεταποίησης.

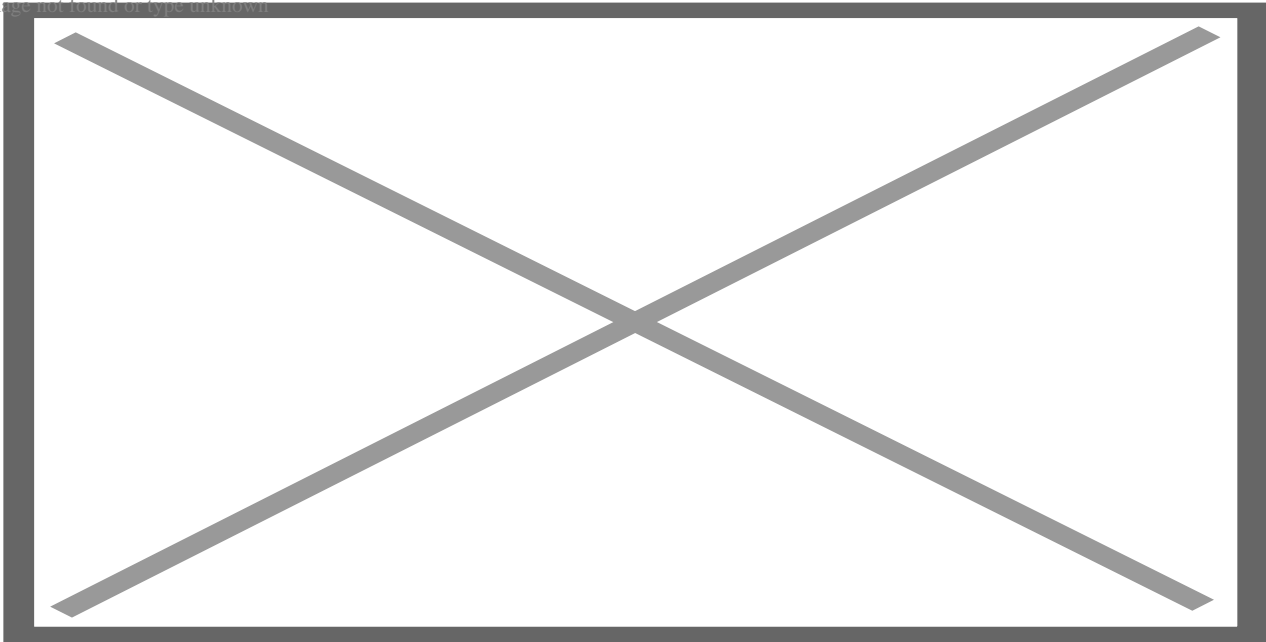
Ο συνολικός πολλαπλασιαστής της μεταποίησης στο ΑΕΠ είναι 2,8 και στην απασχόληση 3,5, ενώ πλήθος κλάδων υπηρεσιών και εμπορίου ωφελούνται σε προστιθέμενη αξία και σε απασχόληση από τη μεταποιητική παραγωγή.

Συμπερασματικά, το συνολικό αποτύπωμα της μεταποίησης στην ελληνική οικονομία παραμένει ιδιαίτερα σημαντικό.

Η εγχώρια μεταποίηση ανακάμπτει σταθερά τα τελευταία χρόνια, ταχύτερα από το σύνολο της οικονομίας.

Όμως η βελτίωση αυτή είναι εύθραυστη και ανεπαρκής σε σχέση με την ανάγκη της χώρας να επανέλθει σε διατηρήσιμη και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, καθώς η βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της στις διεθνείς αγορές, απαιτεί περισσότερο στοχευμένες πολιτικές και διαθρωτικές παρεμβάσεις σε επίπεδο δημόσιων, αλλά και επιχειρηματικών πολιτικών.

Image of found n type unknown

Τι προτείνει το IOBE

Από την πλευρά του το IOBE καταθέτει τις δικές του προτάσεις που είναι οι εξής:

Στρατηγικές παρεμβάσεις - Βιομηχανικές πολιτικές

- Μετάβαση σε ανταγωνιστική αγορά ενέργειας (target model EE) χωρίς άλλες καθυστερήσεις. Λειτουργία Χρηματιστηρίου Ενέργειας.
- Διερεύνηση μέτρων στήριξης της βιομηχανίας, ειδικά της εντάσεως ενέργειας
- Ενίσχυση διεθνών διασυνδέσεων για συμμετοχή στην Ενεργειακή Ένωση
- Περιορισμός ύψους φόρων και χρεώσεων ηλεκτρικού ρεύματος για βιομηχανική χρήση. Ενδεικτικά, προτείνεται εξίσωση ΕΦΚ για μέση και υψηλή τάση.

Φορολογία - αποσβέσεις

- Κατά προτεραιότητα, χρήση των όποιων δημοσιονομικών περιθωρίων για την επαναφορά ταχύτερων αποσβέσεων
- Επιτάχυνση μείωσης φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις, από 4 σε 3 έτη,

στο πλαίσιο ενός συνολικού σχεδίου μείωσης των φορολογικών βαρών για τις επιχειρήσεις

Μη μισθολογικό κόστος

-Προσπάθεια για περαιτέρω μείωση του μη μισθολογικού κόστους με μείωση εισφορών υπέρ ΟΑΕΔ, εφόσον συνεχιστεί η μείωση της ανεργίας και σε συνάρτηση με αυτή.

-Εμφατικότερη επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών για νέους εργαζομένους και πέραν της επιδότησης 50% των εργοδοτικών εισφορών για εργαζόμενους έως 24 ετών που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό 2019.

Χρηματοδότηση

-Ενίσχυση συμμετοχής της βιομηχανίας στο ΠΔΕ, με απλούστερες διαδικασίες

-Μεγαλύτερη ευελιξία αναπτυξιακού Νόμου, με έμφαση στα ειδικά καθεστάτα ενίσχυσης και χαλάρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας

-Αξιοποίηση εναλλακτικών εργαλείων χρηματοδότησης (π.χ. μέσω κεφαλαιαγορών)

Αδειοδοτήσεις

-Κατάρτιση ενός Γενικού Χωροταξικού Πολεοδομικού Σχεδίου

-Επιτάχυνση εφαρμογής πρόσφατου νόμου για άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις

-Αναθεώρηση κατηγοριών όχλησης, με ενοποίηση με τα κριτήρια κατάταξης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης

-Επικαιροποίηση κατηγοριοποίησης έργων και δραστηριοτήτων ως προς την ένταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους

-Εκκαθάριση και απλοποίηση νομικών διατάξεων για την επιτάχυνση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης

-Ενεργοποίηση πιστοποιημένων ελεγκτών επενδυτικών σχεδίων, για επιτάχυνση της αξιολόγησής τους, καθώς και του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Αδειοδότησης και Ελέγχων (ΟΠΣ-ΑΔΕ).

Να σημειωθεί ότι η μελέτη πραγματοποιείται με την υποστήριξη της πρωτοβουλίας «Ελληνική Παραγωγή – Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη» και θα ολοκληρωθεί πλήρως στις αρχές του 2019.